

Številka: 900-13/2022
Datum: 17. 6. 2024

SKRAJŠAN ZAPIS

11. redne seje Odbora za družbene dejavnosti, ki je bila v sredo, 12. 6. 2024, ob 17.00 v sejni sobi Občine Jesenice, Cesta železarjev 6, Jesenice

PRISOTNI ČLANI ODBORA:

Blaž RAČIČ, Vladimir PETKOVIČ, Elvira GARIBOVIČ, Mojca ČUFER in Snežana NUŽDIČ

OPRAVIČENO ODSOTNI ČLANICI: Mateja BAN in Vera PINTAR

OSTALI PRISOTNI:

Petra DEČMAN – vodja Oddelka za družbene dejavnosti in splošne zadeve, Anita BREGAR – pomočnica direktorice Centra za socialno delo Gorenjska, enota Jesenice in Mojca LEVSTIK – Kabinet župana

Predlogov za spremembo dnevnega reda ni bilo, zato je predsednik Odbora predlagal

DNEVNI RED:

1. Potrditev besedila skrajšanega zapisa 10. redne seje Odbora za družbene dejavnosti, ki je bila 22. 5. 2024
2. Analiza stanja s področja socialnega varstva v občini Jesenice za leto 2023 - poročilo
3. Vprašanja in pobude

GLASOVANJE: PRISOTNIH - 5
ZA – 5

Dnevni red je bil sprejet.

TOČKA 1:

**POTRDI TEV BESEDILA SKRAJŠANEGA ZAPISA 10. REDNE SEJE ODBORA ZA DRUŽBENE DEJAVNOSTI,
KI JE BILA 22. 5. 2024**

Razprave in pripomb ni bilo, zato je predsednik Odbora v sprejem predlagal

SKLEP:

Potrdi se skrajšan zapis 10. redne seje Odbora za družbene dejavnosti, ki je bila 22. 5. 2024.

GLASOVANJE: PRISOTNIH - 5

ZA – 5

Sklep je bil sprejet.

TOČKA 2:**ANALIZA STANJA S PODROČJA SOCIALNEGA VARSTVA V OBČINI JESENICE ZA LETO 2023 – POROČILO**

Uvodno obrazložitev sta podali **Petra Dečman** in **Anita Bregar**.

V razpravi so sodelovali:

Blaž Račič:

Vsako leto so ugotovitve služb, ki delujejo na socialnem področju, bolj zaskrbljujoče. Zato je na sejah Odbora že večkrat izpostavil, da bi morali o teh tematikah razpravljati bolj poglobljeno in oblikovati ustrezne politike, nekaj na strani Občine, veliko pa tudi na strani države.

Država poskuša s politiko, ki jo sedaj zasleduje, razširiti nabor socialnih storitev, vendar pa potem po drugi strani velikokrat manjka izvedbeni del. Center za socialno delo pa se potem polega vsega ostalega rednega in nujnega dela sooča še z dodatnimi nalogami, ki pomenijo dodaten pritisk na zaposlene, dodatne obremenitve, itd.

Anita Bregar:

Stopnja brezposelnosti je trenutno nizka, vendar pa so brezposelni ljudje, ki so težko zaposljivi.

Blaž Račič:

Na Jesenicah so velike strukturne težave (mladi, priseljenci, starejši,...). Če se želi ohraniti nek sistem socialne države, bi se morale te službe kadrovsko in finančno okrepiti.

Na višino neto plače na Jesenicah morda lahko vpliva tudi to, da Acroni posluje 24 ur na dan (nočno delo, nedeljsko delo, dodatki, ...), ravno tako bolnica, ki je drug največji zaposlovalec v občini.

Anita Bregar:

Glede na to, da je podatek o višini neto plače prikazan za mesec december, je verjetno na ta znesek vplivalo tudi izplačilo božičnice.

Blaž Račič:

Strukturnih vprašanj, s katerimi se soočajo Jesenice, je veliko. Veseli ga podatek o visoki zaposlenosti, vendar pa se boji trenutka, ko bo gospodarska rast začela upadati. Že v relativno ugodnih ekonomskih časih, ko ljudje imajo neke dohodke za preživljanje, namreč prihaja do težav, katere se potem na koncu pogosto izrazijo skozi nasilje.

Elvira Garibović:

Stiske otrok in mladostnikov ob koncu šolskega leta so res velike. Zanima jo, ali je možno izvesti tudi kakšne preventivne delavnice oz. predavanja za učitelje. Šole velikokrat organizirajo taka predavanja za starše, vendar je njihov odziv zelo slab.

Anita Bregar:

Center za socialno delo Gorenjska je ponudil šolam izvedbo delavnic, v okviru katerih bi jih osveščali na temo nasilja. Na to povabilo se je odzvala samo ena šola.

5. decembra, ko je dan boja proti nasilju, bo skupaj z varno hišo organiziran posvet na temo psihološkega nasilja. Na tem posvetu bodo sodelovali strokovnjaki iz različnih področij dela, bodo pa šole zagotovo dobile vabilo na ta posvet.

Elvira Garibovič:

Zanima jo, ali ni bil na Jesenicah v preteklosti že postavljen nek bivalni kontejner.

Anita Bregar:

Na Jesenicah je postavljen kontejner za brezdomce, ki je namenjen za trajnejšo namestitev. Delovna skupina pa je iskala možnosti za postavitev kontejnerja, kamor bi se lahko namestilo družine, ki so npr. deložirane. Delovna skupina je pripravila tudi poročilo in ga posredovala županu.

Blaž Račič:

Še bolj kot nezanimanje šol, da pridobijo ustrezne informacije, je problematično to, da ni odziva staršev.

Anita Bregar:

Veliko je staršev, ki nimajo avtoritete in so postali nemočni, ker so otroci preveč usmerjeni v različne elektronske naprave oz. so z njimi že kar zasvojeni.

Elvira Garibovič:

Ti starši potem velikokrat prosijo učitelje, da naj uveljavijo neko avtoriteto.

Blaž Račič:

Problem je v tem, da starši ne zmorejo opravljati svoje starševske funkcije. Tehnološki razvoj je napredoval v taki meri, da starši kot posamezniki tega razvoja ne zmorejo več obvladovati.

Lokalne skupnosti se soočajo z veliko vprašanji, ki so strukturne narave. Sprašuje, koliko je bilo v zadnjih letih dodatno razvitih kakšnih novih vsebin, da bi se lahko še bolj približali ljudem. Kljub temu, da se izvajajo aktivnosti in da je zagotovljenih tudi nekaj sredstev za to področje, se problematika pogloblja.

Vladimir Petković:

Situacija na socialnem področju je na Jesenicah alarmantna. Iz podatkov je razvidno, da je na Jesenicah porast priseljencev nekaj več kot 17 %, v lanskem letu je bil ta odstotek nekaj več kot 15, vendar pa je povprečje v Sloveniji 9 %. To pomeni, da so Jesenice blizu 100 % porastu. Zanima ga, kakšna je struktura teh priseljencev, saj morda tudi ta struktura vpliva na porast nasilja. Rečeno je bilo, da je bilo oddano poročilo županu in da bo Občinski svet o tem razpravljal. Rejniških družin na Jesenicah danes praktično ni. Ko je sam prišel v Slovenijo, je bilo rejniških družin veliko.

Anita Bregar:

Center celotno poročilo vsako leto oddaja Občini, županu pa je bilo posredovano posebno poročilo o bivanjski ogroženosti, ki ga je pripravila delovna skupina.

Blaž Račič:

Jesenice imajo strukturne probleme, npr. na področju komunalne opremljenosti. Če ima lokalna skupnost težave z oskrbo z vodo, to pomeni, da bodo predvsem mladi razmišljali v smeri, da gredo nekam drugam, kjer si bodo lahko zagotovili normalno prihodnost. Na Jesenicah potem z vidika socialno ekonomskega statusa ostanejo tisti, ki imajo manj sredstev.

Mladi odhajajo, prebivalstvo se stara, prihajajo tujci, itd., odgovorov na te strukturne izzive pa ni oz. se pripravljajo in izvajajo v zelo omejenem obsegu.

Anita Bregar:

Podatkov o narodnostih ne spremljajo in tudi ne evidentirajo.

Delež tujcev je vse višji, tako da prihaja do težav že pri sami komunikaciji. Težava je predvsem v tem, ker ni nobenih rešitev, da bi se karkoli lahko naredilo, tako da so ljudje včasih upravičeno nezadovoljni. Se pa s temi težavami srečujejo povsod, ne samo na Jesenicah, tako da bo potrebno najti neke sistemske rešitve na ravni države.

Vladimir Petković:

Zanima ga, kako center ukrepa v primerih, ko otroci praktično grozijo staršem, če jim le-ti karkoli rečejo oz. jih poskušajo usmeriti na neko pravo pot. Ali center res vedno stopi na stran otroka, tudi če ta ravna napačno?

Anita Bregar:

Otroci lahko prijavijo starše, vendar postopki niso tako poenostavljeni. Odvzem otrok se izvaja kadar gre za resno ogroženost, ki je dejansko izkazana. Res pa otroci s tem velikokrat grozijo staršem in tudi obratno. Je pa starše zelo težko pridobiti k sodelovanju, da bi spremenili svoje vedenjske navade.

Blaž Račič:

Vrednote so se precej spremenile, hkrati pa tudi starši velikokrat niso opremljeni s pravimi informacijami oz. znanji, da bi znali otroke pripeljati do neke suverene stopnje odraslosti.

Mojca Čufer:

Zanima jo, koliko je uporabnikov posameznih programov, kot so npr. žarek, varna hiša, itd. in koliko ljudi se ukvarja s temi področji.

Petra Dečman:

V zaključnem računu se vsako leto poroča o številu uporabnikov, poleg tega pa so podatki o številu uporabnikov in o številu svetovalnih ur navedeni tudi v gradivu.

Gre za verificirane socialno varstvene programe, ki jih sofinancira ministrstvo in je ministrstvu potrebno tudi natančno poročati o vseh evidencah.

Mojca Čufer:

Zanima jo, kakšna kazniva dejanja izvajajo otroci in kaj se potem zgodi s temi otroki.

Anita Bregar:

Kazniva dejanja so opredeljena v Kazenskem zakoniku. Otroci pod 14 let kazensko niso odgovorni, center pa v takih primerih ugotavlja njihovo ogroženost. Rezultati teh postopkov so zelo različni, lahko je omejitev starševske skrbi, nadzor nad starševsko skrbjo, itd. Morajo pa biti vsi ukrepi dokazno izkazani.

Šole imajo narejene tudi smernice in protokole, kako ravnati ob nasilnih dogodkih. V vsakem primeru je potrebno najprej zaščititi žrtev, potem pa je potrebno delati z obema, tako z žrtvijo, kot tudi z otrokom, ki je povzročil nasilje.

Mojca Čufer:

V takih primerih je potem žrtev v slabšem položaju.

Anita Bregar:

To ne drži, je pa kot že rečeno potrebno narediti načrt, kako zaščititi žrtev in tudi kako pomagati otroku, ki je nasilen. Šole pa imajo smernice, kako morajo postopati v takih primerih.

Vladimir Petković:

Mogoče je rešitev v spremembi zakonodaje, kajti otroci staršev, ki se z otroci ukvarjajo, tega ne počnejo.

Anita Bregar:

Centri opozarjajo na težave in apelirajo na ministrstvo, da je potrebno najti rešitve, vendar pa se mora to urediti na sistemski ravni. Odgovorov ni, zato imajo centri tudi težave in stiske.

Mojca Čufer:

Zanima jo, kako bodo organizirani prevozi invalidov, ko ne bo več mestnega prometa.

Anita Bregar:

Center je pristojen za statuse in za pomoč invalidom, organizacija prevozov pa ni v pristojnosti centra, ampak je to v pristojnosti Občine.

Blaž Račič:

Občina organizira javni mestni promet. Isto dejavnost lahko izvaja tudi zasebni izvajalec, ki na trgu zaračunava storitve po ceniku. Če avtobusov ne bo, pričakuje, da se bo pojavila kakšna taksi služba, vendar pa tam ne bo subvencij, ampak bodo polne cene, zato se postavlja vprašanje, če si bodo ljudje te prevoze lahko privoščili.

Snežana Nuždič:

Pred kratkim se je udeležila strokovnega izobraževanja, na katerem je gospa, ki je zaposlena v kriznem centru za namestitve otrok povedala, da jim zelo primanjkuje kadra. Tudi to, da se otroke samo vzame ni rešitev, ampak je potem treba s temi otroci naprej delati, kadra pa primanjkuje. Sama je zaposlena v domu za ostarele, kjer dobivajo zelo veliko prošenj in pritiskov tako s strani svojcev, kot tudi s strani raznih inštitucij. Domovi za ostarele so se dejansko spremenili v negovalne bolnišnice, saj se naredi zelo veliko, preden se oskrbovance pošlje naprej v bolnišnico, s tem, da v domu zdravniki niso prisotni.

Blaž Račič:

Zanima ga, ali so predvideni kakšni ukrepi, kaj se lahko naredi na področju socialne dejavnosti. Vprašanje je tudi za Občino Jesence, ali ima kadrovske in finančne zmožnosti, da pristopi k pripravi nekkih ukrepov, s katerimi bi lahko blažili stiske, s katerimi se ljudje soočajo.

Petra Dečman:

V občinski upravi socialnovarstveni delavci niso zaposleni. Društva na območju občine izvajajo vrsto socialnovarstvenih programov, ki so pomembni in potrebni, je pa po drugi strani proračunska postavka za te namene še vedno na ravni izpred parih let. Apel komisije za humanitarne programe in projekte je bil, da se zagotavljajo zadostna sredstva za te programe, ki so zelo dragoceni v lokalnem okolju za različne ranljive skupine.

Blaž Račič:

Predlaga, da tudi Odbor predlaga občinski upravi, da pripravi ukrepe oz. zagotovi dodatna sredstva za izvajanje teh dejavnosti.

Anita Bregar:

Ena od takih možnosti bi bila npr. dodatna mobilna delavka, ki bi bila lahko ves čas pri družinah in jim nudila dodatno pomoč. Trenutno je namreč samo ena taka delavka, ki ima 13 družin, kar je močno fizično in čustveno obremenjujoče.

Blaž Račič:

Zanima ga, ali je ta problematika specifična samo za Jesenice, ali je zaznana tudi v sosednjih občinah.

Anita Bregar:

Mobilna služba je v Sloveniji organizirana samo na Gorenjskem. Če bi se sofinanciralo dodatno mobilno delavko, to ne bi bila rešitev za druge občine, saj bi ta delavka pokrivala samo jeseniške družine.

Dodaten problem je tudi, ker ni več javnih del, preko katerih so se do sedaj lahko izvajale določene aktivnosti.

Blaž Račič:

Nekaj storitev s področja socialne varnosti si ljudje lahko zagotovijo tudi v okviru nevladnih organizacij. Tudi to je eden od mehanizmov, da države in lokalne skupnosti zagotavljajo sredstva za financiranje tovrstnih programov v okviru nevladnih organizacij.

Mojca Čufer:

Nevladne organizacije se ne ukvarjajo z otroki.

Anita Bregar:

Zelo kvalitetno deluje društvo za nenasilno komunikacijo z odraslimi povzročitelji nasilja. Mora pa sodišče izdati ukrep, da se ljudje potem vključijo v te aktivnosti. Tudi za otroke bi bilo vsekakor potrebno, da se učijo nenasilnega vedenja in nenasilne komunikacije.

Po razpravi je predsednik Odbora v sprejem predlagal

SKLEP:

Odbor za družbene dejavnosti predlaga Občinskemu svetu Občine Jesenice, da se seznani s poročilom Analiza stanja s področja socialnega varstva v občini Jesenice za leto 2023.

GLASOVANJE: PRISOTNIH - 4

ZA – 4

Sklep je bil sprejet.

SKLEP 2:

Odbor za družbene dejavnosti predlaga županu in občinski upravi Občine Jesenice, da se na podlagi ugotovitev iz Analize stanja s področja socialnega varstva v občini Jesenice za leto 2023 v proračunu občine Jesenice za leto 2025 ter tudi v proračunih za prihodnja leta zagotovijo dodatna sredstva za izvajanje socialno varstvenih programov.

GLASOVANJE: PRISOTNIH - 4

ZA – 4

Sklep je bil sprejet.

TOČKA 3:**VPRAŠANJA IN POBUDE****3.1 Snežana Nuždić:**

Na prejšnji seji Odbora je dala pobudo za čiščenje struge potok Bela. Direkcija za vode je sicer posredovala odgovor, vendar jo zanima, ali se Občina lahko kakorkoli pritoži na ta odgovor, v katerem je navedeno, da bo do realizacije prišlo v prihodnjih letih. Predvsem v času deževja se namreč vidi, kako je potok vsak dan bolj obarvan in kako nanaša naplavine.

Drugih vprašanj in pobud ni bilo, zato je predsednik Odbora sejo zaključil ob 18.36 uri.

Pripravila:

Mojca Levstik

**Blaž Račič
PRESEDNIK ODBORA
ZA DRUŽBENE DEJAVNOSTI**